

ЗВІТ

Гуторова Володимира Олександровича, кандидата філологічних наук, доцента,
завідувача кафедри загального та прикладного мовознавства філологічного факультету
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
за 2019 – 2020 навчальний рік

Навчальна робота

2019/2020 навч. рік

Обсяг навчальної роботи 600,00 год. З них лекційні – 128 год, практичні – 204 год.

Дисципліни:

Дисципліни:

Курс «Теорія та практика перекладу» для студентів 2 та 4 курсів першого (бакалаврського) рівня денної форми навчання філологічного факультету спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.10 прикладна лінгвістика, курс «Математичні методи в мовознавстві» для студентів 3 курсу першого (бакалаврського) рівня денної форми навчання філологічного факультету спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.10 прикладна лінгвістика та спецкурс «Міждисциплінарні критичні підходи до дискурсивного аналізу» для студентів 2 курсу першого (бакалаврського) рівня денної форми навчання філологічного факультету спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.10 прикладна лінгвістика, спецкурс «Основи теорії дискурсу» для студентів 2 курсу другого (магістерського) рівня денної форми навчання філологічного факультету спеціальності 035.10 прикладна лінгвістика, керував науковим семінаром: «Мова та міжкультурна комунікація» для студентів 3 курсу першого (бакалаврського) рівня денної форми навчання філологічного факультету спеціальності 035.10 прикладна лінгвістика та написанням курсових робіт, спецкурс «Теорія та практика усного та писемного мовлення» для студентів 1 курсу денної форми навчання філологічного факультету спеціальності 035.10 прикладна лінгвістика другого (магістерського) рівня денної форми навчання, керував виробничою (перекладацькою) практикою студентів 1 курсу другого (магістерського) рівня денної форми навчання спеціальності 035.10 прикладна лінгвістика філологічного факультету. Був заступником голови Атестаційної комісії із захисту кваліфікаційних робіт спеціалізації 035.10 прикладна лінгвістика.

Ксерокопія сторінок Індивідуального плану за звітний період з позначками про виконання запланованої навчальної роботи додається.

Методична робота

Розробка освітньо-професійних програм:

1. «Прикладна лінгвістика та англійська мова» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» спеціалізацією 035.10 прикладна лінгвістика галузі знань 03 Гуманітарні науки Кваліфікація: Бакалавр філології, прикладної лінгвістики (2019/2020 рр.).
2. «Прикладна лінгвістика та англійська мова» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» спеціалізацією 035.10 прикладна лінгвістика галузі знань 03 Гуманітарні науки Кваліфікація: Магістр філології, прикладної лінгвістики (2019/2020 рр.).

Підготовка нових лекційних курсів:

2020

Програма нормативної навчальної дисципліни «Вступ до фаху» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.10 прикладна лінгвістика (1 курс, 1 семестр).

Наукова робота

Рецензія на навчальний посібник «Іноземна мова (за професійним спрямуванням): основи бізнесу та підприємництва» авторів Борової Т.А., Бутковської Н.О.

Рецензія на колективну монографію «Від слова до діла: Лінгвопрагматика дискурсу» / Артеменко Ю. О., Безугла Л. Р., Белозьорова О. М. та ін. / Під заг. ред. Л. Р. Безуглої.

Публікація Web of Science Core Collection, ISSN 2453-8035

Шевченко І.С., Гуторв В.О. 2019 A cognitive-pragmatic perspective on apologies in English and Ukrainian discourse In *Lege artis. Language yesterday, today, tomorrow. The journal of University of SS Cyril and Methodius in Trnava IV* (2), December 2019,. p. 301-342, Trnava: University of SS Cyril and Methodius in Trnava, 2019,

Організаційна робота

1. Дні відкритих дверей кафедри загального та прикладного мовознавства філологічного факультету (2019/2020).

5. Відвідування гуртожитку (2019/2020 рр.).

Підвищення кваліфікації

У 2016 році підвищив фахову кваліфікацію на кафедрі теорії та практики перекладу факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (тепер – кафедра перекладознавства імені Миколи Лукаша), постійно керує стажуванням науково-педагогічних працівників факультету (2019/2020 – стажист Нелюба А.М., професор кафедри української мови).

ПРО РОБОТУ КАФЕДРИ ЗАГАЛЬНОГО ТА ПРИКЛАДНОГО МОВОЗНАВСТВА

Кадрова робота

Кількісний та якісний склад:

У 2019/20 навч. році на кафедрі було 11 викладачів, які працювали на 6,0 посадових окладах з оплатою з загального фонду та 4,0 посадових окладах з оплатою зі спеціального фонду.

З них:

За суміщенням на 1,0 ставку професора за кошти спецфонду працює 2 **доктори філологічних наук** за спеціальністю 10.02.04 – германські мови І. Є. Фролова та Є. В. Бондаренко.

4 доценти, кандидати наук на 4,0 держбюджетних ставках і 0,5 ставки за кошти спецфонду:

М.П. Бобро на повній ставці держбюджету;

Н. М. Дубовик на повній ставці держбюджету й 0,5 за спецфондом,

Ю. В. Крапива на повній ставці держбюджету,

С. С. Лук'яненко на повній ставці держбюджету.

2 ст. викладачі без наукового ступеня (Г. А. Анютіна, О. О. Піддубна) на 1 держбюджетних ставках та 1,5 ставки за спецфондом.

2 викладачі без наукового ступеня (Є. А. Васянович, І. В. Жизневська) на 1,0 пос. окл. за спеціальним фондом.

Склад кафедри є віковим:

викладачів віком до 40 років – 5,

середній вік кандидата наук – 42 роки,

викладачів понад 60 років – 1,

Середній вік науково-педагогічного працівника кафедри складає 43 роки.

Тому одним із важливих завдань кафедра вважає підготовку докторів наук та докторів філософії з числа співробітників.

Підготовка кадрів вищої кваліфікації

На кафедрі відсутня аспірантура, проте над кандидатською дисертацією працює викл. Васянович Є. А., (здобувач 3 року навчання).

Підвищення кваліфікації та стажування

У відповідності з п'ятирічним планом стажувань члени кафедри підвищували свою кваліфікацію. Зокрема за звітний період на профільних кафедрах філологічного факультету та університету підвищила кваліфікацію доц. Дубовик Н.М., свідоцтво № 417 від 16.06.2020 та доц. Бобро М. П. пройшла стажування з 25.08.2020 по 15.09.2020 року в Varna University of Management, course 180 hours (6 ECTS) "INTERNATIONALIZATION OF HIGHER EDUCATION IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION OF INNOVATIVE EDUCATIONAL SPACE", сертифікат № 227 від 15.09.2020 року.

Навчальна робота

Кадровий і науковий потенціал кафедри дозволяє вести навчальну та методичну роботу на досить високому рівні.

Кафедра бере участь у підготовці фахівців філологічного факультету та факультету іноземних мов за такими спеціальностями: «Прикладна лінгвістика», «Мова і література (російська)», «Українська мова та література», «Мова і література (латинська), та на факультеті іноземних мов – спеціальності «Переклад» та «Мова і література»»

Кафедра прочитала 33 курси, із них:

15 основних курсів і 8 спецкурсів,

вела 10 наукових семінарів,

керувала 5 практиками (обчислювальною, комп'ютерно-лінгвістичною, педагогічною, перекладацькою та переддипломною) на денному відділенні.

Кількість загальних курсів:

33 курсів ЛЛ + 3 заочне укр., рос. + 1 ін. мов = 37

Кількість спецкурсів: 13.

Кількість наукових семінарів: 10.

Кількість практик: 5.

Навчальне навантаження кафедри (в годинах):

2019/2020 н.р. – 5930,86, з них аудиторних – 3 196 (704,00 лекційних + 2492,00 практичних)

Середнє навчальне навантаження на одну держбюджетну ставку у 2019/20 н.р. становить 552 навч. год.

Керівництво кваліфікаційними роботами: 13 магістрів і 15 бакалаврів.

У відповідності із наказом 0202-1/11 від 12.03.2020 р. «Про заходи щодо провадження карантину» навчальна робота кафедри з 13.03.2020 року здійснювалась дистанційно.

Дипломники виявили глибокі знання у різних галузях мовознавства, зокрема, комп'ютерній лінгвістиці, соціо- та психолінгвістиці, теорії дискурсу, комунікативній, когнітивній та гендерній лінгвістиці та перекладознавстві. Загальні підсумки захисту дипломних робіт такі:

Студенти другого (магістерського) рівня показали такі результати:

Одна (8%) дипломна робота була виконана із застосуванням комп'ютерної техніки, 6 (46%) випускників отримав диплом з відзнакою.

Рівень освіти	Форма навчання	Усього випуск	Допущено до іспиту	Оцінки Екзаменаційної комісії				Диплом з відзнакою
				«5»	«4»	«3»	«2»	
другий магістерський	денна	13	13	7 (54%)	4 (31%)	2 (15%)	-	6 (46%)

Позитивно оцінюючи результати захисту, комісія вважає за необхідне порекомендувати кафедрі пропонувати студентам у подальшому теми, пов'язані з усіма аспектами кваліфікації, яка надається випускникам, зокрема, теми з програмування і використання інформаційних технологій для викладання інформатики і лінгвістичних дисциплін. Варто також збільшити кількість робіт, присвячених структурно-математичному вивченню української мови.

Екзамен показав готовність випускників до самостійної роботи за спеціальністю, про що свідчать наступні результати:

Рівень освіти	Форма навчання	Усього випуск	Допущено до іспиту	Оцінки Екзаменаційної комісії			
				«5»	«4»	«3»	«2»
бакалавр	денна	18	18	(33%)	(61%)	(6%)	-

Загальні підсумки захисту дипломних робіт наступні:

Рівень освіти	Форма навчання	Усього випуск	Допущено до захисту	Оцінки Екзаменаційної комісії				Диплом з відзнакою
				«5»	«4»	«3»	«2»	
бакалавр	денна	18	18	(45%)	(33%)	(22%)	-	-

Результати державних іспитів з науково-технічного перекладу студентів 4-х курсів стаціонару свідчать про їх достатню підготовку.

Студенти 4-го курсу склали письмовий атестаційний екзамен з науково-технічного перекладу. Для атестаційного екзамену з науково-технічного перекладу були запропоновані тексти з американських науково-технічних часописів. Екзамен показав готовність випускників до самостійної роботи за спеціальністю, про що свідчать наступні результати:

Рівень освіти	Форма навчання	Усього випуск	Допущено до іспиту	Оцінки Екзаменаційної комісії			
				«5»	«4»	«3»	«2»
бакалавр	денна	15	15	9 (60%)	5 (34%)	1 (6%)	-

До захисту кваліфікаційних робіт за денною формою здобуття освіти було допущено 14 чоловік.

Дипломні роботи були присвячені сучасним аспектам прикладного та теоретичного мовознавства, а саме:

- лінгвістичним проблемам англійської та української мови;
- дискурсивному аналізу;
- інноваційним процесам в системах сучасної української та російської мов у тому числі надходженню англіцизмів в контексті глобалізації;
- актуальні проблеми комунікативної лінгвістики і соціолінгвістики;
- проблеми концепту, як складника лінгвокультури;
- запозиченням в українську мову.

Тексти кваліфікаційних робіт були написані українською мовою. Захист відбувався українською. Дипломники виявили глибокі знання у галузі структурної та прикладної лінгвістики, дискурсивного аналізу та перекладу. Загальні підсумки захисту робіт наступні:

Рівень освіти	Форма навчання	Усього випуск	Допущено до захисту	Оцінки Екзаменаційної комісії				Диплом з відзнакою
				«5»	«4»	«3»	«2»	
бакалавр	денна	15	14	7(50%)	5(35%)	2(15%)	-	2(15%)

Навчально-методична робота

На початку 2019/20 навч. року викладачами кафедри відповідно до нових вимог були оновлені навчально-методичні комплекси з усіх курсів.

Виконується робота з підготовки й видання методичних посібників з усіх загальних курсів спеціальності та спецкурсів як українською, так і англійською мовами

На кафедрі регулярно, за графіком, проводилися і обговорювалися відкриті лекції.

Наукова робота

Співробітниками кафедри було опубліковано:

11 наукових статей (з них: 1 – Index Copernicus, 1 – Web of Science Core Collection, 4 – вітчизняні та 5 у співавторстві зі студентами), 3 тези (з них: 1 – закордонні, 1 – вітчизняні, 1 – у співавторстві зі студентами). Викладачі кафедри взяли участь у 9 наукових конференціях, із них 1 закордонна, 3 – міжнародні, 4 – вітчизняні та 1 – регіональна.

Результати роботи із забезпечення якості освіти

Навчальні дисципліни забезпечуються електронними навчальними ресурсами, розміщеними на сайті факультету (навчальні плани та робочі програми). Кафедра підтримує роботу усього сайту філологічного факультету.

Доц. Лук'яненко С. С. у 2019/20 навч. році розробляє дистанційний курс зі «Вступу до мовознавства» для студентів філологічного факультету першого (бакалаврського) рівня.

Доц. Бобро М.П. у 2019/20 навч. році провела для студентів 4 курсу спеціальності 035 Філологія 035.10 прикладна лінгвістика, першого (бакалаврського) рівня денної форми навчання новий науковий семінар «Основи лінгвокультурології та лінгвоконцептології» та для студентів 1 курсу спеціальності 035 Філологія 035.10 прикладна лінгвістика, другого (магістерського) рівня денної форми навчання новий науковий семінар «Сучасні проблеми лінгвокультурології та лінгвоконцептології»

Крім дисциплін, спрямованих на практичне засвоєння англійської мови, нею викладаються також наукові семінари «Лінгвокогнітивні дослідження комунікативної діяльності людини» для студентів 1 курсу другого (магістерського) рівня спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035. 10 прикладна лінгвістика денної форми здобуття освіти та семінар «Наукові дослідження у межах когнітивної парадигми лінгвістики» для студентів 4 курсу першого (бакалаврського) рівня спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035. 10 прикладна лінгвістика денної форми здобуття освіти, доц. Гуторов В.О. викладає курс «Основи теорії дискурсу», «Математичні методи в мовознавстві», «Міждисциплінарні критичні підходи до дискурсивного аналізу», та ст. викладач Анютіна Г. А. – курс «Зіставної граматики української, англійської та російської мов» англійською мовою, наукові семінари (проф. Фролова І. Є., проф. Бондаренко Є. В., доц. Галунова Н. М., доц. Крапива Ю. В., ст. викл. Анютіна Г. А.).

Як покращення матеріальної бази навчального процесу можна відзначити обладнання ауд. 2-42 підвісним мультимедійним проектором та екраном.

Всі випускники працевлаштовані за фахом, вони працюють викладачами англійської мови (Незовибатько Д.), розробниками програмного забезпечення

(Спіжева Д., Сахарова Д.), перекладачами (Савчук Е., Яременко Г.), фахівцями з комп'ютерної лінгвістики (Назаренко О, Шкурін В., Михайловський О.)

Використання в навчальному процесі програм автоматизованого перекладу, таких як SDL Trados Studio, Memo Q потребує значних коштів або розміщення реклами компаній виробників на сайті кафедри.

Викладання практичних лінгвістичних курсів бажано здійснювати за участі викладачів-іноземців, для яких мова, що викладається, є рідною. Залучення таких фахівців можна здійснювати на «бартерній» основі, пропонуючи їм навчання української мови та перекладу українською мовою та з української мови.

Підготовка студентів до участі в олімпіадах і наукових конференціях

Викладачі кафедри готували студентів до участі в щорічних підсумкових наукових конференціях філологічного факультету, регіональних та Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт тощо:

II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціалізації 035.10 прикладна лінгвістика у 2019/2020 навчальному році, робота: Явище евфемізації в політичній промові, шифр «Euphemism, студентка Крикун Д.А., гр. ЛЛ-51», керівник – доц. Крапива Ю.В.

VI Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція з питань методики викладання іноземної мови «Іноземні мови в контексті сучасного розвитку природничих та гуманітарних наук: міждисциплінарний підхід», Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, факультет романо-германської філології, кафедра іноземних мов природничих факультетів учасники: Присяжнюк Л. (студентка ЛЛ-51) Особливості перекладу антропонімів на прикладі роману Джорджа Мартіна «Гра престолів». Наук. керівник доц. Бобро М.П., 17.03.2020;

VII Всеукраїнська наукова конференція «Когнітивно-прагматичні дослідження професійних дискурсів», Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, ф-т іноземних мов, кафедра ділової іноземної мови та перекладу, Учасники: доц. Бобро М.П., Щербак Ю. «Асоціативне поле лексеми КРАСА в українській мові», 21.03.2020.

Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку» Державний вищий навчальний заклад «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», Учасники: доц. Бобро М.П., Щербак Ю.(студентка гр. ЛЛ-51) із доповіддю: «Асоціативне поле лексем ГАРНИЙ, ГАРНА в картині світу дітей підліткового віку», участь підтверджено сертифікатом, 16.04.2020

Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації», Державний вищий навчальний заклад «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» участь підтверджено сертифікатом, Учасники: доц. Бобро М.П. , Присяжнюк Л. (студентка гр. ЛЛ51) Methods of translating anthroponyms in fiction (based on Ukrainian translation of “A game of Thrones” by George R. R. Martin, 30.04.2020

XXVII Міжнародна наук.-практична інтернет-конференція «Гуманітарний простір науки: досвід та перспективи» Державний вищий навчальний заклад «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», Учасники: доц. Крапива Ю.В. (студентка ЛЛ-51 А. Масленікова)

Доповідь: «Образ жінки крізь призму двох культур», участь підтверджено сертифікатом, 04.05.2020

Виховна і суспільна робота

Кураторами всіх шести студентських груп спеціалізації прикладна лінгвістика є викладачі кафедри (викл. Васянович Є. А., ст. викл. Анютіна Г. А., ст. викл. Піддубна О. О., доц. Крапива Ю. В., доц. Бобро М. П., доц. Галунова Н. М.), а доц. С. С. Лук'яненко є куратором студентів спеціалізації українська мова та література. Вони надають студентам допомогу в навчанні, науковій роботі, громадській діяльності, сприяють розвитку студентського самоврядування, виховують у студентів патріотизм, сприяють розвитку їх творчих здібностей та формуванню організаторських навичок. Цьогорічний студентський моніторинг якості навчального процесу засвідчив, що принципових зауважень, претензій до роботи викладацького складу кафедри немає.

Внесок кафедри у виконання «Стратегії розвитку Каразінського університету» на 2019-2025 роки

За напрямом I Стратегії розвитку «Університетська наука у 2025 році» кафедра сприяє своєчасному й успішному захисту дисертацій співробітниками (доц. Бобро М. П. (ступінь кандидата філологічних наук); збільшенню кількості публікацій у виданнях, індексованих у наукометричних базах Scopus та Web of Science (доц. Гуторов В. О., доц. Бобро М. П.).

За напрямом II Стратегії розвитку університету «Освітня діяльність у 2025 році» триває підготовка до збільшення кількості працівників, які викладають англійською мовою (доц. Гуторов В. О., доц. Крапива Ю. В., доц. Галунова Н. М.); організація проходження виробничої практики поза університетом (проф. Бондаренко Є. В., доц. Гуторов В. О., доц. Галунова Н. М.); забезпечення основних спеціальностей заочної форми навчання якісними дистанційними курсами (доц. Лук'яненко С. С., курс «Вступ до мовознавства»); здійснюються заходи щодо збереження та збільшення контингенту вступників на програми підготовки бакалавра та магістра зі спеціальності 035 Філологія 035.10 прикладна лінгвістика, зокрема через підтримку та посилення наявної системи доуніверситетської роботи з талановитими дітьми (Харківське відділення Малої академії наук), реклама факультету працевлаштованими студентами на робочих місцях та студентами, що проходять педагогічну практику у школах (доц. Галунова Н. М., доц. Крапива Ю. В., доц. Лук'яненко С. С., доц. Бобро М. П.), укладено угоду про співробітництво з новою базою практики (Харківський фізико-технічний інститут).

За напрямом IV Стратегії розвитку університету «Інфраструктура Каразінського університетського життя у 2025 році» триває ремонт і модернізація кафедри загального та прикладного мовознавства.

За напрямом V Стратегії розвитку університету «Університетський менеджмент у 2025 році» запроваджено елементи електронного документообігу (програма обчислення навантаження науково-педагогічних працівників, заповнення індивідуальних планів в режимі on-line (доц. Бобро М. П., доц. Лук'яненко С. С.); здійснюється залучення студентського активу до організації навчального процесу та оцінки його якості (куратори груп); організація ефективного менеджменту кафедри загального та прикладного

мовознавства через аргументований розподіл завдань з організації роботи кафедри та контроль за своєчасним і чітким їх виконанням співробітниками (доц. Гуторов В. О.); кафедра активно підтримує роботу сайту факультету (ст. лаб. Макаренко О. С.).

Завдання кафедри у наступному навчальному році

Розширення баз практики з перекладу (Відповідальні – зав. кафедри Гуторов В. О., доц. Бобро М. П.)

Профорієнтація майбутніх вступників (Відповідальні – зав. кафедри Гуторов В. О., науково-педагогічні працівники кафедри).

« 10 » вересня 20 20 р. _____ завідувач кафедри Володимир ГУТОРОВ
(підпис науково-педагогічного працівника)

Звіт затверджений на засіданні кафедри загального та прикладного мовознавства, протокол № 2 від « 10 » вересня 2020 р.

Декан філологічного факультету _____ Юрій БЕЗХУТРИЙ
(підпис) (П.І.Б.)